

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre 5 » — »
Negyedévre . . . 2 » 50 »
Egy óra — » 85 »
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. itélőtábla épületével szemben.

hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Szerkesztői Iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kéziratot vissza nem adunk.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Kötött utlevéllel.

Pécs, 1898. július 20.

A vámparlamentet tegnap hazaküldték, mert az utóbbi napokban nagyon kellemetlenkedett már az önálló vámterület hangoztatásával, pedig erre nincsen semmi szükség, mikor már el van határozva, hogy külön vámterület semmi esetre sem lesz s elő van készítve minden az eddigi gazdasági közösség folytatására.

Ha még a legkisebb reménység lehetne arra nézve, hogy az osztrák parlament a kiegyezési javaslatok tárgyalásába egyáltalán csak bele is megy, akkor még lenne értelme annak, hogy Magyarország szakkörei az országos szaktanácskozáson minél tovább és minél erősebben hangoztassák az önálló vámterületet, mert ez hatással lehetne a tárgyaló parlamenti körökre s a javaslatok bírálata körül talán illő korlátok közé szorítaná az osztrák túlzott igényeket, de mikor arról ugysis letett már minden számbavehető tényező, hogy a kiegyezés kérdése Ausztriában alkotmányos uton tárgyalható legyen, ugyan mire való lenne az osztrák parlamenti tényezők ijéztgetése, az osztrák kormány pedig ugysem fog meg ijedni, mert tudja hányadán van Bánffyval, aki manapság Magyarország diktátora s így a magyar közélet

egyéb faktorainak véleményére nem is kíváncsiak.

Bánffy megkapta Bécsben a kötött utlevelet, a melylyel az országot a provizoriumból a végleges közösségbe átvezetni tartozik, meg is vannak benne jelölve az állomások, a melyeken át kell vándorolni: az első állomás a betérjesztett kiegyezési javaslatok visszavonása szeptemberben; a második a közösség további fentartásáról szóló önálló (értsd: egyoldalú) intézkedés előterjesztése azzal a kikötéssel, hogy Ausztriában hasonló intézkedés történik (hogy alkotmányosan vagy kormányrendelettel, az már egyre megy); a harmadik állomás ennek a javaslatnak az elfogadtatása a magyar országgyűlésen az év végéig (az esetleg kellemetlenkedő ellenzék megrendszabályozásával, klotúrral, vagy ha kell, bécsi mintára rendőri beavatkozással); a negyedik és utolsó állomás pedig a bécsi hivatalos lapban a 14-ik §. alapján kibocsátott rendelet, mely ugyanazt a szöveget fogja tartalmazni, mint az „önálló rendelkezés” alapján meghozott magyar törvény: s ezzel a monarchia szerencsésen bevezet az egyedül boldogító s a Gesamtmonarchie elvének egyedül megfelelő közös vámterület biztos révébe.

Az igaz, hogy ezeken az állomásokon keresztül a magyar kormánynak majd kálváriát kell járnia, mert Bánffy Dezső a

magyar országgyűlésen annak idején határozottan kijelentette, hogy a kiegyezési ügy rendezésénél az osztrák császárparagrafus alkalmazása ki van zárva s ez a kijelentés súlyos keresztként nehezedik a kormány vállaira, amikor most mégis azt követelik tőle, hogy az osztrák 14. §-ra reflektálva csinálja meg a magyar kiegyezési törvényt.

Próbálkoznak is ezt a súlyos keresztet valamiképen lerázni, de hát az — legalább eddig — nem igen akar sikerülni. Felvetették már azt az eszmét, hogy a Bánffy-kabinet adja be lemondását s ő felsége újra kinevezi; az újra kinevezett kormányt aztán nem fogja kötelezni többé az a parlamenti kijelentés, a melyet a régi kabinet feje tett. De hát ez oly otromba jäték lett volna a szavakkal, hogy ezt az eszmét el kellett ejteni.

Sokkal tetszetősebbnek ígérkezik az másik fogás, a melyet most kezdenek előkészíteni s a mely abban csucosodik ki, hogy a 14-ik §. alkalmazását a világ legalkotmányosabb eljárásának tüntessék fel. A 14-ik §. benne van az osztrák alkotmányban — így okoskodnak — ennek alkalmazása tehát nem lehet alkotmányellenes, a két kormány között tehát most a 14-ik §. alkotmányos értékének megállapítása körül folyik az érintkezés.

Nos, bárhogy csürjék-csavarják is

A „Pécsi Figyelő” tárcája.

Egy szép kis házról.

— A »Pécsi Figyelő« eredeti tárcája. —

Sokunknak édes reménysége az, hogy a maga házában lakhassék. Bár legyen az a ház akármilyen kicsiny; ne legyen benne több akár két szobánál, de csak hogy maga legyen az ember. A kapuját akkor zárhassa be, mikor akarja; az udvaron azt tehesse, a mit a kedve tart. Szóval, hogy háza legyen; háza, mert hiszen még a közmondás is azt tartja: »Az én házam az én váram.«

Nos hát, sokunknak édes reménysége ez; de keveseknél teljesedik be.

Vágyunk, csak vágyunk egy kicsi, tiszta, barátságos kis ház után; a hol mi vagyunk a háziúr, a feleség a háziasszony. És a hol a gyerekekre nem kiált rájuk senki, ha az udvaron talán a kelleténél nagyobb ujongást csapnak gyerekes örömeik közben. És amint évről-évre hurcolkodunk egyik házból a másikba, a régi lakásból ki, az újba be: nagy reménykedve mondjuk, hogy majd eljön az idő, mikor mindennek a sok bajnak nem leszünk kitéve, ha majd lesz saját házunk. Saját házunk, ha még oly kicsi is; csak megférjünk benne; csak legyen szép kis udvara és tiszta, csinos és egészséges legyen.

S a mig így reménykedünk, egyszerre

csak történik valami hol egyikünkkel, hol másikunkkal.

— Meghalt! mondják az emberek.

— Meghalt! zokogják és nem értik, hogy miként halhatott meg, miként mehetett úgy el, hogy soha többé vissza ne térjen, a kik utána életben maradnak.

Életben és legtöbbször bérelt lakásban is. Csak ő, a ki meghalt, az kapott saját lakást örök időkre. Egyedül lakik benne; nem háborítja senki a nyugalmát. Megvan a saját kis házacskája.

És a legtöbbszörnek, kik saját ház után vágyódnak, csak így, halálunkból kifolyólag, adatik meg, hogy saját házba jusson.

A mely ház bizony kicsi; a mely ház bizony nagyon hideg s mégis háboríthatatlan, csendes nyugalmat ad. S a mely ház nem lát örömet, csak könnyet, csak bús sóhajtást, csak fájdalmakat.

A kicsi asszonynak nem volt vágya saját ház után. Csak tiszta, csak egészséges és barátságos lett legyen az a bérelt lakás, azzal beelégedett mindig. Mert hát nem volt baja a házbellekkel; szépen, szeliden ki tudott jönni mindenkivel és mindenki ő vele.

Az ura azonban gyakorta sóhajtozott egy kicsi ház után. Ha csak akkora is, hogy nincs benne több két szobácskánál, de hogy az ő kis felesége lehessen abban mindennek az urnöje. S legfőképp az udvarnak, a mi tele lenne virággal, a mit úgy szeretett a kicsi asszony.

Vagy nem, nem az egész. Igen, a folyosó és az a mellett levő rész. Ez csupa virágerdő lenne. Hanem a többi, az csak fűmaggal lenne bevetve, hogy ott aprójószágot, kendermagos tyúkot, hápogó kacsát, gágogó libát és haragosan krúgató pulykát tarthatna a kis gazdasszony. Galambok turbékolnának a háztetőn; szelid nyulacsákák hegyeznék füleiket az udvar sarkában, ha a kikövezett hidasból kihallatszanék a hizó elégedetlen beszélgetése.

— Jó, jó, drágám! Mosolygott ilyenkor a kicsi asszony az ura tervezgetéseiben. Jó lesz, ha lesz. De így is jól van. Hiszen lásd, a mi kis lakásunk olyan, mint a galambfészek. Boldogok vagyunk benne s mit törődünk hát másval, udvarral, kerttel, saját házzal!? Mit ér, ha palotája van sok embernek és az igaz boldogságot hirtől sem ismeri!?

Egyszer azonban mégis megkivánt egy szép kis házat a kicsi asszony.

Arra járt az ura karján esténként gyakorta. Beleesett az az utca az esti sétájukba, bár ha nem igen jártak arra mások. De hiszen ők nem is azért mentek sétára, hogy a járt helyeket keressék fel. Ők nem láttatni, csak látni akartak. Látni az este csendjét; az elnyugvó napi küzdelem után beálló nyugalmat az utcákon s a csillagos eget az utcák felett. És eközben egyedül, kettesben lenni, kart karba öltve róvni az utcák kövezetjét.

A mely kövezet a legtöbbször rossz és kényelmetlen vala. De legkivánt abban az utcában, hol a kicsi asszony megkivánta a szép

a dolgot, abból a paragrafusból a szándékolt alkalmazásban ugyan édes kevés alkotmányos értéket fognak kifaesarhatni. Mert eltekintve itt egészen a hatvanhetes törvénynek ama parancsoló rendelkezésétől, a mely a vám- és kereskedelmi szövetség megkötéséhez mindkét állam alkotmányos képviselőinek, tehát a parlamenteknek hozzájárulását köti ki feltételül, a mely tehát a 14-ik §. alkalmazását a kiegyezési ügyekben egyenesen kizárja, tisztán osztrák szempontból is alkotmányos sértés lenne a vám- és kereskedelmi szövetséget császári rendelettel dekretálni. A hirhadt 14-ik §. ugyanis császári rendelettel csak olyan rendelkezéseket enged tétetni, a melyeknek sürgős szüksége oly időszakban áll be, amikor a birodalmi gyűlés nincs együtt. Természetes, hogy az alkotmányosság leg-
elemibb elvei szerint ez másként nem magyarázható, mint oly intézkedésekre, a melyeknek szüksége oly időben, amikor a birodalmi gyűlés még együtt ült, előre látható nem volt, hanem hirtelen merült fel, még pedig oly parancsoló sürgősséggel, hogy azok megtételére a birodalmi gyűlést már egybehívni nem lehet.

Nos, a kiegyezési kérdések megoldását a legjobb akarattal sem mondhatja senki ilyen természetű intézkedésnek, hisz ennek szüksége már évekkel ezelőtt merült fel s közben a birodalmi gyűlés többszörösen és hosszasan ülésezett is, ezt tehát császári rendelettel elintézni már ez ekből sem lehet.

Aztán a birodalmi gyűlés is nem történetesen nincsen együtt, mint ezt az alkotmány szelleme a 14. §. alkalmazásához megkívánja; mert az egyenesen felforgatása volna minden alkotmánynak, ha a parlamentet épen abból a célból lehetne szétkergetni, hogy megteremtse azt a szükségbeli állapotot, a mely a parlament jogkörét az uralkodóra ruházza át. Hisz akkor teljesen alkotmányos állam maradna

kis házat. Annyira rossz, hogy a kicsi asszony ki is fejezte azt a véleményét, hogy ebbe a rossz kövezetű utcába kár, igen kár az a szép kis ház.

Hanem azért mégis szerette, kedvelte azt a házat.

— Nézd, drágám. Ugy-e hat ablak van rajta? Az három szoba. Épen elég lenne nekünk. Az első lenne a te irodád, a második a vendégszoba, a harmadik a hálószobánk, ugy-e?

És közelebb simult az urához, mikor így beszélt.

— Vagy nem. Nem; én akkor nem volnék közelebb, ha dolgaidat végeznéd. Inkább az iroda mellett mindjárt lenne a hálószoba és a harmadik a szalon. Így, így lenne jó.

S ezt aztán tovább tárgyalták, tervezgetve, szövegetve a reménység szálait.

A szalonba például csak zongorát óhajtott a kicsi asszony. Hogy ő az asszonybarátainak zongorázhasson. Az ura azonban cimbalmot is akart. Annak a zengő-bongó kísérete jobban illett a kicsi asszony csengő, szép hangjához.

S aztán, hogy mégis ne lakjanak egészen egyedül, az udvarba hátul valami szegény emberpárt engednének. A kik az ingyen lakásért tisztán tartanak az udvart, meg az utcán a ház elejét. Csak egypár derék, öreges cselédet. Nem lenne azonban baj, ha vagy két-három kis gyerekük is volna. Hiszen a kicsi asszony ugy szerette a kis gyerekeket.

Ausztria akkor is, ha a birodalmi gyűlést többé össze sem hívnák, mert a 14. §. alapján kibocsátott császári rendeletek törvényerővel bírnak mindaddig, míg a birodalmi gyűlés ismét egybe nem ül.

Látható tehát mindebből, hogy a 14. §-nak semmiféle alkotmányos értéke a kiegyezési kérelésre való alkalmazásában nincsen; a magyar törvény szempontjából, mert ez az osztrák parlament hozzájárulását írja elő, az osztrák alkotmány szempontjából pedig, mert itt nem forognak fenn azok az előfeltételek, a melyek ennek a paragrafusnak alkalmazását jogosulttá teszik.

Nincs tehát reménye a magyar kormányoknak, hogy a fentemlített parlamenti kijelentésével magára vett keresztjét lerázhassa, de azért meg fogja tenni a kálvária utat, mert így írja elő azt a kötött utlevél, a melylyel a közösség fentartásának végállomására be kell vontatnia Ausztria gyarmatát, szegény Magyarországot.

Aranylakodalom.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1898. július 20.

Az isteni Gondviselés bölcsesége keveseknek adja meg azt a ritka örömet, melyet ma megért városunkban két szerető szív.

Ötven év előtt lobbant lángra igaz szerelemmel ez a két szív egymás iránt; ötven év előtt vonultak az Ur oltára elé és ott elmondták egymásnak ifju ajakkal, fiatal szívvel, reménykedő lélekkel a holtomiglan-holtodiglant. Ötven év előtt lettek férj és feleség és ma, ötven év után, ismét megáldatták frigyüket az Ur oltára előtt.

Ők ugyanazok voltak ma is egymás iránti igaz szerelemben, mint ötven év előtt voltak. Ugyanaz előtt az oltár előtt áldatták meg újra frigyüket, a hol ötven éve ma házasságra léptek. És ugyanaz a pap áldotta meg ma is a frigyüket, a ki ötven év előtt összekötötte kezeiket a házasság szentségével.

És hiába mentek el nagy, diszes uri házak előtt, egy se tetszett nekik. Csak az a szép kis ház.

Eközben pedig eszükbe sem jutott, hogy még azt sem tudják, ki lakik abban a szép kis házban. Este mentek el előtte mindig, mikor az utcán már alig járt valaki; se meg nem kérdezhették, se meg nem nézhették, ki hát a lakója!

Egyszer aztán a kicsi asszony ura aggódó reménységgel járt orvos után. Orvos után, ki gyógyulást adjon az ő kicsi asszonyának, a ki otthon feküdt betegen kis lakásában. Orvos után, a ki értsen a mesterségéhez és a kinek ő a lába nyomát is megcsókolja, ha visszadja drága betegének az egészségét.

Mondtak neki egyet ilyet. És a mint ke-reste s megtalálta az utcát, akkor nagyot dobant a szíve.

Az az utca volt, a melyben a szép kis ház állott.

S mikor a házszámot is megtalálta, akkor még inkább dobogott az aggódó, a féltő szíve.

Ott lakott az orvos abban a szép kis házban.

Dobogó szívvel ment be, de nem jött ki megnyugodva. És úgy érezte, hogy a szívébe valami nagy fájdalom vágódik, mintha a szép kis házat magában foglaló utca éles, hegyes kövein hurcolná azt végig. Mert az orvos az ő panaszló, féltő szavaiból olyannak találta a betegségét, a minek a félismerése is nehéz-

Ötven év nagy idő.

A deli, ifju vőlegény ma öreg ember. A szép, fiatal menyasszony ma jóságos arcu matrona s maga az eskető pap is elaggott már az idők küzdelmei alatt.

Isten oltára azonban ma is oly változatlan szépségben áll, mint ezelőtt ötven évvel. Nem árthat neki az idő, hiszen az egyházban áll, mely közliklára van építve, melyen a pokol kapui erőt nem vesznek soha!

Az aranylakodalomát ülő házaspár *Asztalos* József, gazdálkodó és neje szül. *Németh* Magdolna.

Asztalos József Pécsen született és mint huszonkétéves fiatalember vette nőül *Németh* Magdolnát, a ki Döbröközön 1828-ban született. Esküvőjüket 1848-ban július 20-án reggel 8 órakor tartották a belvárosi templomban, a hol őket *Troll* Ferenc dr., akkori püspöki titkár adta össze.

Asztalos József a kereskedői pályán kezdte meg az életet. Kisebrendű kereskedése volt ugyan, de szorgalmával, tisztas munkájával kiérdemelte az Isten áldását. Felesége mindenkor hűséges társa volt az élet küzdelmeiben, a melyekben való kitartásukért megérték a jutalmat is.

Egyik fiuk *Asztalos* János ügyvéd, a ki Pécsről csak pár évvel ezelőtt költözött Belgrádba. Másik fiuk *Asztalos* József tanár s mint geológus szak tekintély ismeretes, kinek tollából lapunk is közölt már több érdekes cikket. A szülőknek büszkeségükre való két fiuk mellett két leányuk is van. *Asztalos* Eleonóra *Bence* Sándor városi pénztáros felesége; *Asztalos* Karolina pedig szülei mellett van s öreg napjaikra gyermeki szeretettel osztja meg velük a házvezetés gondjait.

Asztalos József már régebben visszavonult a kereskedői pályától s birtokán folytat gazdálkodást. Teljes egészségben, jó erőben érte meg élete hű párjával együtt aranylakodalomát s fiain, leányain kívül szép kis unokák egész serege veszi ma körül. *Asztalos* János ügyvéd és neje *Gaál* Hermin, *Béla*, *Lajos* és *Micike* nevű gyermekeikkel együtt Belgrádból érkeztek szülők aranylakodalomára; *Asztalos* József és neje *Kelemen* Teklának szintén három szép kis gyermeke van, *Misi*, *Tekla* és *Lacika*; *Bence* Sándor és neje *Asztalos* Eleonórának gyermekei: *Böske* és *László*.

Szerető szívek ilyen szép számától körülvéve vonult ma reggel 8 órakor az arany-

séggel jár már. Olyan nehézséggel, hogy egy egész műtőszobai berendezés kell hozzá. Az orvos pedig az ő berendezését egészen csak el nem viheti hozzájuk. Legjobb lesz tehát, ha kocsira teszi a feleségét és elmennek hozzá.

A kéréshetetlen sors, a megdönthetetlen való fájdalommal töltötte be a szívet. Sajnálta kicsi feleségét, a ki ime abba a szép kis házba, melyet oly nagyon megszeretett, betegen, gyógyulásért reménykedve fog lépni. Mely előtt amikor csillagos esteken, egymás karjába fogódzva elhaladtak, boldogsággal volt tele a lelkük, édes reménnyel a szívéük és mosolytült az ő kicsi felesége ajkán.

Óh, most, most fog-e mosolyogni, mikor a szép kis házhoz érnek, mikor oda belépnek?!

Mert hiszen a boldogságuk most is megvan, édes reménynek szükségét pedig kétszeresen érzik. De az a vidám, az a szelid mosoly, az helyet találhat-e a beteg ajkain!?

Kiméletesen, lelkében könyeket sirva, de hangjában bátorító bizalommal mondta el a betegnek, hogy az orvoshoz oda kell menniök. S a kicsi asszony hitt eme bátorító bizalomnak s ment.

S mikor a kocsira ahoz az utcához, ahoz a szép kis házhoz közeledett velük, csak akkor mondta meg neki az ura, hogy hol lakik az orvos.

— Tudod-e angyalom, hová megyünk? Abba a szép kis házba, a mely úgy tetszik neked. Ott lakik az orvos.

lakodalmas házaspár Árpád-utcai házából a belvárosi plébánia-templomba, hogy frigyüket a templom Mária-oltára előtt megáldassák.

A ritka szép szertartást Troll Ferenc dr. felszentelt püspök, nagyprépost, püspök-helyettes végezte, utána emelkedett hangú beszédet intézve az aranylakodalmas párhoz, a kik ötven éve élnek egymással szeretettel a házasság szent kötelékében és az együtt viselt küzdelmek után most együtt érzik a nyugodt, megelégedett öregség csendes szeretetét is.

A szép és lélekemelő szertartás után az aranylakodalmas házaspár haza vonult, hol barátságos lakomát tartottak s hol igen sokan üdvözölték őket mai ritkaság ünnepük alkalmából.

Hirek.

Pécs, 1898. július 20.

Valami a horgászásról és egyebekről.

Ilyenkor, nyáron, a nyaraló, falura menekülő embernek a falun a horgászás és a halászat egyéb módja a legkedvesebb foglalkozásai közé tartozik.

A horgászásról és egyéb halászati módokról mondunk itt el egyet-mást.

A horgászásnak az eszköze a horog. Es ezek a szerint, amint egyik vagy másik faj hal vadászatára szánvák, nagyságra nézve változnak. Kisebb faj halaknak kisebb horog, nagyobbak számára nagyobb horog lesz alkalmazva.

Nézzük hát először a viza és a tok halászatát. Vétetik egy, mondjuk tizenkét öles, kötél, melynek mindegyik végére nehéz kő lesz erősítve. A kötélen végig — természetesen arányosan fölösztva — erős zsinetek lesznek egy méter hosszúságban hozzákötve. Ezen zsinetek végén nyugosznak a nagyon fényesre csiszolt erős horgok, melyekhez ismét egy kisebb zsineg van kötve parafa-karikával. Ha ezen eszköz így elkészült (a fentebb említett mindegyik kőhöz egy-egy erős kötél lesz erősítve, ezt a halász vagy kézben tartja, vagy a ladik bákányához köti) a nyílt vízbe bevettetik, de amennyire csak lehet, hogy a kötél kifeszítve helyeztessék a víz fenekére, mert ellenesetben összekuszálódva eszközünk aligha ígér sikerdús eredményt.

Sóhajtott erre a kicsi asszony, mintha mondaná, hogy ki gondolta volna ezt! Hogy ő betegen, gyógyulást keresve lépje át először annak a szép kis háznak a küszöbét.

Sóhajtasát csókkal fogta fel, gondolatát féltő támogatással bátorította az ura.

— Bizzunk az Istenben, drágám! Meg fogsz gyógyulni, meg! És legalább most megismerjük a szép kis ház belsejét. Hiszen, tudod, mennyit beszélünk róla, mennyit tervezgettünk felőle.

És a kicsi asszony hitt az urának; bizott benne és boldog mosolyal az ajkán, édes reménnyel a szívében lépte át a szép kis ház küszöbét.

*

Sokunknak édes reménysége, hogy a maga házában lakhassék. Ha még oly kicsi is az; csak tiszta, csak barátságos, csak egészséges legyen. A hol mi vagyunk a gazdák; a hol boldogságunkat nem irigylí senki; a hol fájdalomunk nem tűnik fel senkinek.

Pedig, hajh, kevesünknek teljesíti ez édes reménységét a sors!

Kevesünknek, hanem azért mégis ad majd saját házat mindnyájunknak.

A mely ház bizony kicsi; a mely ház bizony nagyon hideg. De csendes, háboríthatatlan nyugalmat ad. S a mely ház nem lát örömet, csak könyvet, csak bús sóhajtasát, csak fájdalmakat!

... A milyen házat kapott a kicsi asszony is.

Honthy István.

A két kő segíteni fog nekünk eszközünket lesúlyesztani a fenékre, de meg hivatása a nehéz kőnek az is, hogy az esetleg horogra került tok vagy viza el ne tudja vonszolni készülékünket.

Most a horoghoz kötött parafa-karikák a vízben álló helyzetben lebegve, játszi kedvre hangolják az ott uszkáló vizat vagy tokot, melyek különös kedvüket abban lelik, hogy pajzánul és enyelegve csapdossák farkaikkal a fényesre csiszolt horgot, addig... addig... míg a közmondásos korszó el nem török, ... addig, míg egyszer csak a horog őket meg nem fogta.

Ekkor már nincs szabadulás többé! Sokszor megtörténik, hogy a halász ezen eszközt több napig — de mindig addig, a meddig a víz nem zavaros — kénytelen a víz alatt tartani, ő pedig a bizonytalan reménység fejében nem vesztegetheti idejét ott, ekkor a kezében levő — a fentebb említett kőhöz kötött — mindkét kötél végére kobakot vagy egy darab fát köt úgy, hogy az a víz színén lebegjen. Ez lesz a jele, hogy visszatérőben megtalálhassa eszközét.

A horgászásnak egy másik módja a következő. Erdő mellett, bokros helyeken, ahol a nagy harcsák a legjobban szeretnek tanyázni, a sekélyebb vízben leszuratik két léc. A lécek egymástól két méternyire is lehetnek. A két léc közé kötél lesz kifeszítve, a melyen függnek arányosan fölösztva a horgok, de ezek csak a víz színéig eresztetnek le. A horgokon evickélni hagyunk egy-egy kis keszeget. Ennek fickándozását észreveszi az ott ólalkodó harcsa, úgy lomhán, lustán, méltóságteljesen oda evez és mohón bekapja a kis halat, de ekkor már ő is — horogra akadt. Megkívánja társa is ezen éppen nem irigylendő helyzetet, tán a harmadik... negyedik is és mire a halász kibontakozik álmából és odatér készülékéhez, hát már — úgy mint a mészárszékben a szegen az ürü, borju stb. combok — lógnak az öt, hat, nyolc kilós harcsák a horgain. Van ilyenkor öröm Izraelben!

A butykáló horgozásnak a módja ez:

A halász csónakában ülve csak sétára hajtja csónakát, kezében tartja azonban a hosszú kötelet, a melynek végén horogra akasztva kukac, vagy ami még kedvesebb csalétek: a lótetű ficánkol.

Van ezenkívül a halásznak még egy ke-rek fa-lapja, közepén fogantyúval. Ezzel verdesi, vagy mint a halász szokta mondani: »butykálja« a vizet. Ezen hangra, no meg a csalétekre előjönnek rejtekhelyeikről a harcsák s mihelyt ezek csak a horoghoz kapnak, már ott is csüngnek azon, »mint gyümölcs a fán«.

A halász ekkor önelégülten simítja nap-barnított, redős arcát s egyenkint dugdossa kézi barkedjébe a jól megérdemelt zsákmányát.

A varszás eszköze a varsa. Leírása a következő: Áll rendszerint öt fakarikából (fabrincok), melyek egymáshoz körülbelül három deciméternyi távolságban állanak és hálóval vannak egymással összekötve, jobban mondva bevonva. A legelső karika a legnagyobb — talán egy méter átmérővel, — míg az utolsó karikának, tehát a legkisebbnek, az átmérője körülbelül három deciméter. A karikák fokozatosan kisebbednek. A varsába való bejárat, mely a legelső nagy karikát képezi, elég tágas a közepes nagyságú halak számára. Az első karika közepétől válaszfal gyanánt nyulik egy két méteres háló, ez szárnyának nevezetik, melynek végére egy karó van erősítve, ez a karó a vízbe letűzetik. Ez a kinyuló léhész (háló) mintegy kalauzul szolgál a halnak a varsába való bemenetre.

Kitetszik ebből, minthogy a kinyuló léhész a karika felső kerületének, úgy az alsó kerületének központjából indul ki, hogy a hal innét is, onnét is bejuthat egy zacskóhoz hasonló uton a varsa belső, de elég tágas üregébe, honnét azután kiszabadulás számára nincs többé, — mert a bevezető, zacskó-féle alagut a bemenetnél természetesen kitágul,

mire azután hegye ismét egy kissé összelapul és ezen oknál fogva a beletévedt hal ki nem jöhet. A varsa tehát nem egyéb csapdánál, alakja a krinolinra emlékeztet.

A kis karikából kinyulik egy vastag fonál, melyhez megint egy karó van erősítve. A két karó a vízben letűzetik, de mindig azon a helyen, a merre a halak huzódnak. Ezt kilesni a halász megfigyelését veszi igénybe. A fő a varszásnál az, hogy a vele való bánás kevés fáradságba kerül s mégis kis szerencse mellett sok hasznot ígér.

A szigonyozás elnevezést a halászok nem jól használják, mert ők tulajdonképpen nem dolgoznak szigonynyal, hanem egy villa alakú eszközzel (melynek hosszu nyele van) és ennél fogva legcélszerűbb volna ezt a halászati módot villázásnak elnevezni.

Ott alkalmazzák e módot, ahol más móddal, más eszközzel célt nem érhetnek, pl. nádak között. Ilyenkor előveszi a halász hosszu nyelű villáját, melynek három, négy nyílalaku hegyes ága van és oda bökőd a nád közé, — éppen úgy, mint a hogy a mákos, diós, túrós metéltet szoktuk a tányérből kivelláznai, — és kiszedi onnét a halakat.

Jung Ferenc.

Napirend 1898. július 21-én.

Naptár: csütörtök, jul. 21. — Róm. kath.: Dániel. — Prot.: Dániel. — Görög-kel.: (jul. 9.) Pankrác. — Zsidó: Ab 2. — Nap két 4 óra 9 perckor; nyugszik 7 óra 30 perckor. — Hold két 6 óra 50 perckor reggel; nyugszik 8 óra 25 perckor este.

Időjárás: hőmérséklet 25 Celsius fok meleg; légnymomás 757. — Kilátás a központi meteorológiai intézet jelzése szerint: hősüllyedés, helyenként csapadék és zivatarok várhatók.

Térzene a sétatéren este 1/2 7-től 1/2 8 óráig.

— (Sétatéri zene.) A 44-ik gyalogezred zenekara holnap, csütörtökön, esti 1/2 7-től 1/2 8-ig térzenét ad a sétatéren a következő műsorral: 1. »Kranitz« induló Frycaytól; 2. »Romeo és Julia« opera nyitánya Gounodtól; 3. »Donauweibchen« keringő »Simplicius« operettből Strauss Jánostól; 4. Dal az esticsil-laghoz »Tannhäuser« operából Wagnertől; 5. »Rezgő polka« Christoph Tódortól; 6. Diadalmi induló, ballabile és finale »Aida« operából Verditől.

— (Adomány.) Fürst Józsefné szül. Reeh Hermin Prágából 10 forintot küldött a pécsi önkéntes tűzoltó-egyesület céljaira. Mely adományért az egylet ez uton is köszönetet mond.

— (Kaszinó-estély.) A pécsi Nemzeti Kaszinó szombaton, folyó hó 23-án tartja első nyári estélyét. Az estélyen Nick A. K. vendéglős személyzete fog föl szolgálni, a zenét pedig Rác Gusztó zenekara szolgáltatja.

— (Katonai utóállítás.) Ma dél előtt katonai utóállítás volt a pécsi illetőségű, valamint a Pécsen lakó fölülvizsgálatra utasított hadkötelesek részére. A vizsgáló bizottságban polgári részről Majorossy Imre polgármester, Cirer Elek dr. tisztí főorvos és Pintér Ferenc, első aljegyző vettek részt; katonai részről jelenvoltak Duralia és Horváth őrnagyok, Tircka Károly főhadnagy és Hrabécy ezredorvos. A Scholtz-sörházban tartott utóállításán a tiz fölülvizsgált egyén közül öt találatotott fegyverképesnek.

— (A pécsi jótékony nőegylet) övintézetében a tegnapi és mai nap folyamán tartották meg az állandó menedékházak vezetőnőit képző hat hónapra terjedő tanfolyamnak záróvizsgálatait. A vizsgálatok Salamon József kir. tanfelügyelő, Sável Kálmánné egye-

sületi elnök, *Cseh Marianna*, *Dischka Győzőné* és *Denk Lajosné* kiküldött nőegyleti tagok jelenlétében folytak le, a jelen voltak legteljesebb megelégedésére, ugyannyira, hogy a tanfolyamban résztvevő növendékek mindannyian képesítést nyertek. *Salamon* tanfelügyelő a meglepő eredmény fölött örömeinek adott kifejezést és szép, hazafias buzdító beszédet intézett a növendékekhez. Ezután az immár levizsgázott vezetők egy diszesen kiállított hálaokiratot nyújtottak át az intézet régi vezetőjének, *Szigrist Józsefnek*, ki a hála eme őszinte megnyilatkozását igaz örömmel vette s atyai jó tanácsok kíséretében nyilvánította köszönetét. Képesítve lettek: *Angyal Olga*, *Bence Sarolta*, *Bodensteiner Róza*, *Brézits Anna*, *Fábos Margit*, *Károly Valéria*, *Lakatos Ilka*, *Meszlényi Jolán*, *Olényi Hermin*, *Rejzinger Gizella* és özv. *Fábián Péterné*. Ez alkalommal megemlítjük, hogy a kisdetek szokásos majálisát f. hó 28-án fogják megtartani s ez képezi egyszersmind az ideai tanév záróünnepélyét is; utána pedig megkezdődik a nagy szünidő, mely augusztus hó végéig fog eltartani.

— **(Halálozás.)** *Matyus Ilona* tegnap este, életének 36-ik évében, hosszas szenvedés után, meghalt. Temetése a Deák-utca 5. számú házból holnap (csütörtökön) délután 4 órakor lesz a budai külvárosi temetőbe. Az engesztelő misét folyó hó 27-én tartják lelkiüdvéért a belvárosi plébánia-templomban. Az elhunytat gyászolják: édes anyja, özv. *Matyus Józsefné* szül. *Borka Mari* s nagybátyja, nagynénje és kiterjedt rokonság.

— **(Fürdői élet.)** Igló-Füred, Szepesmegyének ez a kies klimatikus gyógyhelye, az ideai szezonban igen látogatott. Távol vidékről is felkeresik a vendégek a fenyvesek között fekvő kies fürdőt s Baranyából is vannak ott többen. Így ott tartózkodnak *Visy Pál*, siklósi járásbíró, a nejevel; *Stankovits Pál*, hivatalnok Siklósról; *Heller Mária*, *Heller Ernő* és *Zoltán*, Villányról; *Pál József*, lelkész és *Fleinik Anna*, Lapáncsáról. Az összes fürdővendégek száma 357-et tesz ki.

— **(Bizottsági ülés.)** A városi árvaszéki tanács ma délelőtt 11 órakor *Nendtvich Andor*, árvaszéki elnök, elnöklete alatt ülést tartott a városházán. A ülésen a folyó ügyeket intézték el.

— **(Gyilkosság.)** *Petes István* hedrahelyi lakos régóta ágyban fekvő beteg volt; felesége ennél fogva megunván várni férje halálát vagy gyógyulását, bűnös viszonyt szőtt sógorával. Ketten aztán elhatározták, hogy a tehetetlen *Petes Istvánt* meggyilkolják s gonosz tervüket végre is hajtották: megfojtották, a nagy beteg férjet, aztán fölakasztották, hogy a gyilkosságnak az öngyilkosság látszatát adják. A kadarkuti csendőrök azonban gyanusnak találván a dolgot, vallatóra fogták a bűnös asszonyt, ki büntársával együtt vallott is és ma már a kaposvári törvényszék fogházában várják méltó büntetésüket.

— **(Vízgyakorlatok.)** Ilyenkor nyáron, mikor katonáék a nagygyakorlatokra készülnek, részük van minden fajtájú gyakorlatokban. A harcászati lögyakorlatok tömeges során kívül gyalogolási gyakorlatokat is tartanak, sőt most már vízi gyakorlatokra is sor került. Annak lehet legalább nevezni azt a

gyakorlatot, melyet ma hajnalban tartottak a 19-ik honvédegyezred legényei, a kik a Sáros-rétet járták be különböző utvonalakban és bizony nem kerülték a vizet sem, hanem ugyancsak tapostak benne. A gyakorlat fárasztó volta meg is látszott rajtuk, mikor tíz óra tájban bevonultak a kaszárnába.

— **(Kossuth gyalázói ellen.)** A sárbogárdi polgári olvasókör most tartott választmányi ülésében egyhangulag megbotránkozását fejezte ki *Zimándy Ignác* és *Zelenyák János* eljárása fölött *Kossuth Lajos* gyalázása miatt.

— **(Késelő cseh.)** *Prokopec Antal*, dobrorski, csehországi születésű mesterlegény a viszlói kocsmában összeveszett *Boros János*, viszlói lakossal. A veszekedés először csak szóval folyt közöttük, a cseh azonban egyszerre kést rántott elő és azzal *Borost* mellbe szúrta. A megszurtt embert alétan vitték haza, hol most ápolás alatt van. A késelő csehet bekísérték a siklósi járásbíróhoz.

— **(Trafikosok vasárnapja.)** Ötvennégyezer család él abból Magyarországon, hogy a dohány, szivar, cigaretta, burnót eladásával foglalkozik. A vasárnapi munkaszünetről rendelkező törvény ezt a sok embert megfosztotta a vasárnapi pihenőtől. Ez ellen száll sikra az aradi ipar- és kereskedelmi kamara, mely az összes kamarákat, köztük a pécsit is, sorompóba szolítja most a trafikosok vasárnapi pihenőjének érdekében. Az átirat érveit közt legnyomósabb az, hogy a vasárnap délutáni dohányvásárlás a nagy városokban is oly csekély, hogy a szünet elrendelésével az állam nem szenvedne jelentős károsodást és 54.000 családnak adná meg ezzel azt a szükséges pihenőt, amelynek eddig való eltiltása egyedül áll egész Európa törvényeiben.

— **(Feltört pincék.)** Egyszerre három helyről is kapunk hírt pincefeltörésekről. Csehben *Mátyás Dániel* pincéjét törték fel ismeretlen tettesek s elvittek onnan huszonegy forint értékű dolgot. Mánfán pedig *Csöme Jánosnak* és *Bausz Pálnak* a pincéit látogatták meg ismeretlen tettesek és ezekből is elemelték, a mi kezük ügyébe esett. A betörők után most folyik a nyomozás.

— **(Esküvő.)** Ma volt az esküvője alsó-lehóci *Tarnócy Tivadar* m. kir. honvédhadbiztosnak, *Dobszay Antal* kereskedő leányával, *Mariskával*. Az új párt *Hartl Gyula* anyakönyvvezető adta össze s tanuk gyanánt *Tamásy Ferenc* cs. és kir. nyugalmazott főhadnagy és *Dobszay István* közgyám jelentek meg a polgári házasságkötésnél. A polgári szertartás végeztével az egyházi szertartások szerint is megáldatták frigyüket az új házások, kiket mindkét alkalommal díszes násznap vett körül.

— **(Megint eldobták a sulykot.)** A »Budapesti Hírlap«-ban olvastuk ma a következő hírt: »Fenyegető munkások. Pécsről jelentik, hogy ott tegnap este mintegy kétezer munkás népgyűlést tartott az általános szavazati jog tárgyában. A gyűlésen elhatározták, hogy a képviselőházhoz figyelmeztető kérvényt intéznek, a melyben a kormányt és a törvényhozókat arra intik, hogy az általános szavazati jogot a munkásoknak törvényesen és rövid időn belül adják meg, mert ha meg nem adják, a munkások nem fognak attól

visszariadni, hogy azt az államhatalom kezéből bármily eszközzel is kicsikarják«. — Eddig a furcsa hír, mely úgy látszik, a vasárnap délelőtt tartott népgyűlés hatása alatt született meg valami megbomlott agyban. Hát bizony most már mi is csodálkozunk, hogy a fővárosi lapok közt egyik legtekintélyesebb lap is olyan levelezőket tart Pécsen, a kik nemcsak valótlán, hanem veszedelmes és koholt, rágalmazó hazugságokat irnak meg neki. Ilyen közleményekkel a munkásokat is sértik, a kik sokkal józanabb gondolkodásuak, semhogy államellenes terveket kovácsolnának. De sértik a hatóságot is, a kinek ellenőrzési kötelessége volna, hogy a gyűléseken ilyen fenyegetések ne hangozzanak el, a mint eddig még nem is hangzottak.

— **(A gyerekek büne.)** Gyufával játszó gyerekek ismét tüzet okoztak egy helyen. Tótfűn *Falk Henriknek* a kertjében gyuladt ki és égett le egy kazal szénája. Mint a vizsgálat kiderítette, a káros 6 éves *Konrád fia Steller Henrik* 10 éves *Ágoston* nevű fiával és a hat éves *Merc Mihály*val játszottak a kertben s a kazal mellett játékból gyufát gyújtogattak. Egy eldobott égő gyufától azután meggyuladt a kazal és így keletkezett a tűz, mely az egész kazalt elhamvasztotta.

— **(Baleset a gyakorlótéren.)** A pilis-csabai táborból jön a hír, hogy az 52-ik gyalogezred harcászati lögyakorlata alkalmával mintegy két hét előtt halálos baleset történt; az éles töltéssel folytatott gyakorlat folyamán egy kadét és egy szakaszvezető életüket veszítették. A kadétot állítólag hat golyó találta. A pilis-csabai táborban tavaly is fordult elő több ehhez hasonló baleset.

— **(Fölhasználta az alkalmat.)** *Gondi János* nejevel együtt Siklóstra utazott folyó hó tizenhetedikén s a ház őrizetét az általa fölfogadott *Imre János* munkásra bízta. Ez azonban fölhasználta az alkalmat s egyedül maradva a házban, bement munkaadónak lakásába és az ott levő ládát föltörve, abból négy forint készpénzt, egypár csizmát és több ruhadarabot kiszedett. Az utra mindjárt föl is húzott egy szürke nadrágot és a csizmát s otthagyta a lakást, melyben a gazda hazaérkeztek látva a föltört ládát és sehol sem találva a szolgát, mindjárt tudta, hogy ő követte el a lopást. Az esetről jelentést tett a csendőrségnek és most körözik *Imre Jánost*, aki huszonnyolc éves, mindkét szemére bandzsál és sok más olyan ismertető jele van, a melyek alapján valószínűleg mielőbb nyomára tudnak akadni.

— **(Kiasott istálló.)** Folyó hó tizenhatodikán éjjel *Devecserben Bősz Györgynek* bezárt istállójába akartak behatolni eddig még ismeretlen tettesek, hogy az abba bezárt két birkát ellopják. Mivel az ajtón semmiképen sem tudtak bemenni, kiásták az istálló falát és az így támadt nyíláson át vitték ki a két birkát, melyeket azóta már bizonyosan meg is ettek. A káros a környékbeli aratókat gyanúsítja a tett elkövetésével és a csendőrség 'ez irányban is indította meg a nyomozást.

— **(Ellopott szárnyasok.)** *Német-Úröghön Dóci József* uradalmi kocsis udvarára behatolt valami éhes csavargó és az ott levő négy pár csirkét hamarosan összefogdosva,

azokat elvitte magával. A káros följelentette az esetet a csendőrségnek s azok megindították a nyomozást a tolvaj után.

— **(Kiterjesztett alapítvány.)**

A Ferenc József-alapítványnál, mely a cs. és kir. hadsereg tiszti özvegyeinek és árváinak ellátására van hivatva, kiterjesztő módosulat állott be. Ugyanis kormányi megerősítést nyert az alapítvány idei közgyűlésének azon határozata, mely a belépést a cs. és kir. hadsereg, a hadi tengerészet és mind a két honvédség tényleges, nem tényleges és nyugalmazott katonai hivatalnokaira is kiterjeszti. Az alapítvány igazgató tanácsa közhirre teszi, hogy a fölvetélt való folyamodványokat már elfogadja. Hivatali helye Bécs, Maximilian-tér 2. sz. alatt. Bővebb felvilágosítások is onnan eszközölhetők.

— **(Leégett község.)** Gömör-Kishont vármegyében Sumjác községet csaknem egészen elpusztította a tűzvész. A vármegye alispánja megkereste Pécs városát, hogy gyűjtést eszközöljön a tüzkárosultak részére. A ki tehát adni akar valamit, küldje be adományát jövő hó 15-ig Majorossy Imre polgármesterhez.

— **(Leánykereskedők.)** Az argentinai hatóság jelenti, hogy Buenos-Ayresben egész csapat leánykereskedő szállt hajóra, akik kétségkívül azért jönnek Európába, hogy innen minél több leányt vigyenek magukkal Argentínába. A három legveszedelmesebb ügynök az »Aspaigne« hajóval május 18-án indult utnak s azóta már talán valahol nálunk is járnak, mert a magyar leányokat Argentínában

is sokra becsülik. Személyleírásuk következő:

1) Neubrük Albert, fiatalos kinézésű, nyulánk természetű, sötétszőke, beszél spanyol, német és francia nyelven. 2) Mordehi Garibalde, 50 éves, ősz, közép magas, nyirt szakállu, egy buenos-ayresi nyilvános ház tulajdonosa, kit Liverpoolban osztrák-magyar leányok elcsábításáért 1 évi nehéz börtönre ítéltek. 3) Jesnitzki, közép természetű, 50 éves, feketére festett hajattal, pisze orru, Svájcban és Németországban leánykereskedés miatt már többször büntetve.

— **(Kis halott.)** Romeisz Erzsike, Romeisz György és neje Mühl Etelka négyhónapos kis leánykája, tegnap meghalt. A kis halott temetése holnap (csütörtökön) délután 5 órakor lesz a tábor-utca 12-ik számú házból a budai külvárosi temetőbe.

— **(Az ismeretlen öngyilkost)** tegnap délután öt órakor boncolták fel Tolnai Vilmos és Ludvig Ferenc dr. tiszti orvosok, Kovács Antal rendőrbiztos jelenlétében. Az öngyilkos személyazonosságát még mindig nem állapíthatták meg; megnézte a tegnapi nap folyamán vagy kétszáz ember, bányatelepi, szabolcsi, vasasi és somogyi bányászok, de senki sem ismerte fel. Reggeli laptársunk ugyan azt írja, hogy az öngyilkost egy bányász felismerte, de erről a rendőrség nem tud semmit. Pedig ők örülnének legjobban ennek, mert így bizony, ha az öngyilkos ismeretlen marad, az anyakönyvelésnél és egyébütt sok tintát és papírost el kell miatta fogyasztani. Az már bizonyos, hogy a szomszéd falvakba nem való

s úgy látszik Komlón se hiányzik a bányászok közül senki, mert a hatóság ott is kérdezősködött, de eredménytelenül. Az ismeretlen öngyilkos holttestét különben ma délelőtt eltemették.

— **(Szilágy vármegye kérelme.)**

Szilágy vármegye a »Vesselényi Közművelődési egyesület« nevében gyűjtőleveket küldött Majorossy Imre polgármesterhez, adományok gyűjtése végett. A gyűjtőlevekre a gyűjtés augusztus 15-ig eszközölhető s azok akkor a polgármesterhez visszajuttatandók, hogy az eredmény együttesen legyen felküldhető Szilágy vármegye alispánjához.

— **(A szakácsnők Eldorádója.)**

Anglia boldog ország a szakácsnők szempontjából, ép oly mértékben, mint a mennyire nyomoruságos a nevelőnőkre nézve. Ezt eléggé illusztrálja az alábbi példa. Egy fiatal leány, aki a gyermekkertésznői diplomára ahitozott, kénytelen volt a tanulást abbahagyni és oklevelét nélkül elszerződni valahova gyermek mellé, hogy öreg édes anyját eltarthassa. Egy délelőtt bemegy a közvetítő intézetbe, ahol mindjárt ajánlottak is neki helyet. A leány odament, hanem mivel csak harminc font sterling évi fizetést ajánlottak neki, nem fogadta el az állást és gondolkodási időt kért. Elhatározta, hogy ilyen olesón nem szegődik el és délután megint elment abba az intézetbe, hogy ajánljanak neki valami jobb helyet. Ebben az intézetben pedig az volt a szokás, hogy délelőtt a nevelőnőkkel és efféle foglalkozásuakkal foglalkoztak, délután pedig a cselédekkel. A

E
l

l
l
l

I

v
a
s
s

r
s
a
e

k
n

közvetítő tehát szakácsnői állást ajánlott a kisasszonynak, hatvan-hetven font évi fizetéssel. A szegény persze elfogadta. Az a hely azonban nagy csodálkozására ugyanannál a háznál volt, ahova délelőtt a gyermekek mellé ajánkozott. Az asszony bizalmatlanul fogadta a vállalkozó leányt és nem akarta fölfogadni, de ez addig erősködött, míg végre mégis ott tartották. Az urnője nem győzte eléggé dicserni a leány főztjét. Az első hónap végén fölemelte a fizetését száz fontra, ami több, mint a guvernánt fizetésének háromszorosa. Ugy látszik, a gyomrot előbbrevalónak tartják ott a gyermekek nevelésénél . . .

— **(Bojcsevet nem akasztották föl.)** A kisebb és elég hirhedtségre vergődött keleti államok igazságszolgáltatásának komolyságában nem igen biznak és hogy ez így van, az nem épen minden ok nélkül történik. Az emberek bizalmatlansága most is megnyilatkozni kezd és pedig a szép kapitány kivégzése alkalmából. Az ítélet végrehajtásáról szóló hír oly váratlanul érkezett s a részletek oly későn kerültek ide, hogy a bulgáriai helyzetet erősen félreismerők már az első időben ama véleményüknek adtak kifejezést, hogy Bojcsevet nem akasztották föl. Azóta persze több nap telt el s ma már szélteben-hosszában beszélnek, hogy az akasztás félig-meddig komédia volt. Az egyik hír szerint semmiféle kivégzés nem adta elő magát, a másik pedig azt mondja, hogy a kapitány helyett valami szegény ördögöt huztak föl. Bojcsev, mind a két terjedő hír szerint szabadlábon él s valamely zugban tölti

napjait, teljesen jó egészségben és kitünő étvágygyal. A kezdődő legenda persze kiterjeszkedik a részletekre is és azt mondja, hogy a kapitány állítólagos holttestét azért kérte ki a bátyja, hogy egy esetleges vizsgálat ki ne deríthesse a valót. Mert ha igazán fölakasztották volna s a kivégzés környékén temették volna el, akkor meglebbe az eshetősége annak, hogy az ítélet végrehajtását konstatálják. Így azonban ezt már nem cselekedhetik meg, mert a holttestet sosem találják meg. A hír, a melynek bajos lenne utját állni, azt is mondja, hogy a keleti államokban már több ily eset adta elő magát. Egyes gazemberek, akiket állítólag kivégeztek, még sokáig éltek s újabb gazetteket vittek véghez. Most már igen valószínű, hogy a közel jövőben olyan hírek is fognak érkezni, amik arról számolnak be, hogy szegény Szimon Anna gyilkosát itt meg ott látták és beszéltek is vele. Bojcsev tehát bármennyire fölakasztották is és bármennyire lakója is a pokolnak, még sokáig fog élni a hírek világában és hőse lesz egy bolgár legendának. Mindez persze édes-keveset használ neki, mert hát semmi alapos ok nincs arra, hogy csakugyan megszabadult és hogy helyette más került az őt méltán megillető kötélre.

— **(A kinek nincs hazája.)** A kaposvári kórházba pár hónappal ezelőtt egy fiatal nő kért felvételt. Beteg volt, de betegségét csak a — gölya okozta, a mely bár bölcs madár, még sem válogatja ki kellő bölcsességgel, hogy kinél viziteljen. Már pedig ezt a fiatal nőt csakugyan elkerülhette volna. Mert

a szegény *Rap* Erzsébetnek nincsen senkije; sem otthona, sem hazája. Maga sem tudja, hová való; élnek-e vagy meghaltak a szülei s van-e valahol valami rokonsága. Egyedül csak azt tudja, hogy nincs senkije és ha beteg, hát azért vannak a kórházak, hogy ott találjon ápolást. Hát ápolást talált most is; mikor pedig felgyógyult, karjára vette a gyermekét s azzal ment el a kórházból, hogy majd szolgálatba áll. De nem tette; a helyett elment, senki sem tudja, hová, senki sem tudja, mily céltól vezetve. Most keresik.

— **(Két kis malac.)** Hol volt, hol nem volt, valószínűleg a Tettye felé — volt egy kis eperfás udvarkában két kis malac. Kis piszkos, de igen röfögős malacok voltak. Kiváncsi malacok. Elfogyott az eper hullása is a fáról. Kivánczoltak azért másik, nagyobb világba a kacsák, tyukok közül a két kis malacok. Ilyen helyütt kerül kis fiú is a háznál, az utcaajtót ez hagyhatta nyitva, mikor kilópódzott a Gyurikáékhoz játszani. Fúrge volt a két kis malac.

— Röf, röf! röfintett egyet az okosabbik malac, aztán ki az ajtón. Kiszöktek mind a ketten a kis malacok a nagyvilágba, az utcára, ahol olyan ropogós fű terem az árkok partján. És sár is van elegendő az utcákban, ahol csupa gyönyörűség a karikázatlan orru kis malacoknak turkálni. Eltévelyedtek így a háztól, a moslékos-dézsától a kiváncsi kis malacok, melyeket a nagybajuszu rendőr aztán, mint bitangjóságokat, behajtott a rendőrka-szárnyába, ahol is a kiváncsi kis malacokat kellő igazolás mellett átveheti a gazdájuk.

Legszebb brilláns és gyémánt ók-szerek, uri és női aranyláncok, legszebb és legfinomabb arany és ezüst órák, ezüst evőkészletek és disztárgyak finom arany karláncok és jegygyűrűk, uri, női gyűrűk, brilláns, opál, korall és granát nyakfűzerek, francia szalon, iroda és ébresztő órák, előnyösen diszes kiállításban csakis

Schönwald Imrénél

Pécsett

szerezhetők be.

Valódi berndornfi chinaezüst és párisi christoffe féle ezüst étszerek és disztárgyak gyári árak mellett.

VASUTI MENETREND.

PÉCSRŐL INDUL:

	Gy. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.
Budapestre	8:22	11:41	3:06	11:30
B.-Szt.-Lőrincz	8:48	12:12	3:40	12:07
(B.-Szt.Lőrinczről B.-Sellyére v. v. 4:55, tv. sz. sz. 9:15, v. v. 3:46)				
Uj-Dombóvár érk.	9:57	1:32	5:01	1:57
Kaposvár felé ind. gy. v. 10:08, sz. v. 1:56, gy. v. 6:31, sz. v. 2:15)				
(Báttaszék felé sz. v. 3:10 tv. sz. sz. 2:30)				
Uj-Dombóvárról ind. 10:04	2:32	5:21	2:56	
Budapestre k. p. u. é.	1:25	8:00	8:35	8:20
		V. v.	Sz. v.	
Barcs-N.-Kanizsa-Bécs felé	8:29	6:34		
B.-Szt.-Lőrincz	9:04	7:11		
Barcs	10:51	8:55		
N.-Kanizsa	1:29	11:41		
Bécs	8:50	8:52		
	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Gy. v.
Eszék felé	5:35	12:14	4:20	8:18
Üszögh	5:50	12:25	4:34	8:30
Villány érk.	6:39	1:10	5:24	9:18
(Mohács felé sz. v. 7:00 v. v. 10:35 sz. v. 1:55 sz. v. 9:51)				
Mohács érk.	7:44	11:35	2:39	12:35
Hajó közl. lefelé ind. reggel 8:30, fölfelé este 7:00				
Villány ind.	6:49	1:17	5:31	9:23
Eszék	8:08	2:25	6:44	10:40

PÉCSRE ÉRKEZIK:

	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	
Budapestről ind.	8:30	7:15	8:00	3:00	
Uj-Dombóvárra érk.	1:52	10:03	1:30	6:21	
	sz. v.	gy. v.	sz. v.	sz. v.	gy. v.
Kaposvárról ind.	1:21	4:11	8:52	1:03	4:44
Uj-Dombóvárra érk.	2:26	4:46	9:52	2:07	5:14
Báttaszékről ind. tv. sz. sz. 9:52 sz. v. 9:53					
Dombóvárra érkezik	1:40		12:55		
	tv. sz. sz.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	gy. v.
Uj-Dombóvár ind.	5:30	3:10	10:15	2:17	6:26
B.-Szt.-Lőrincz	7:31	4:41	11:34	3:39	7:32
Pécsre érk.	8:18	5:15	12:04	4:10	7:55
	Sz. v.	Sz. v.			
Bécsből indul	6:40	7:40			
N.-Kanizsára érk.	1:35	3:42			
Barcsra érk.	4:50	7:21			
Pécsre	7:46	9:40			

Közigazdaság.

Az újabb szőlőművelés egy fontos munkája.

A szőlő is a lágysejtű cserjékhez tartozván, meg van benne azon tulajdonság, hogy a megsűrűsödött sejtnevedből, forrany (callus) s ebből megfelelő körülmények között gyök-szalak képződnek.

Ezen természeti sajátság tudata már annyival inkább fontos, a mennyiben az újabb szőlőművelésnél akárhányszor akaratlanul is azon helyzetbe jutunk, hogy a forrany a föld alá jut s ott gyökérzetet bocsát annakül, hogy erre voltaképp szükségünk volna.

Hogy állításomat példával illusztráljam, kérem a szives olvasót, hogy kíséren szellemileg a gyakorlat terére.

A helyben nemesítésnél például — történjék az akár Comy-félék-, akár angol nyelvű lapozással mindenkor a sejtek átmetszése s így a sejtneved kitódulása történik. Miután pedig mindig kívánatos, hogy ezen sejtnevedből minél tökéletesebb forradás képződjék s az a külső levegőnek közvetlen érintkezéséből származó kiszárgás ellen védve legyen, szülte egyúttal az ugynevezett felcsirkálás szükségességét. (Csirkázás alatt értjük ugyanis a földnek vakondturás alakra való felhalmozását).

Csak hogy ezen felcsirkálás ismét kedvező alkalmat szolgáltat arra, hogy a bekövetkezett forradás további munkáját végezze, vagyis maga körül gazdag gyökérzetet fejleszt s így történik aztán, hogy a nemesítés helyén — a föld színe alatt — legtöbbször dúsan fejlődő gyökérzetet találunk.

Ezen gyökérzetre azonban szükségünk egyáltalában nincsen; mert eltekintve attól, hogy ezek magában véve már csak harmatgyökereket képeznének, a melyek pedig az okszerű szőlőművelésnél sohasem kívánatosak; de veszedelmesekké is válhatnak annyiban, a mennyiben ezek rendszeren a nemes vesszőrészéből hajtván, meghagyásuk esetén az alatta levő alany rendszeren elhal s így az amerikai alanyokon épült kulturánk és védelmezésünk teljesen sikertelenné válik.

Kell tehát, hogy e bajon segítve legyen; el is mondjuk a módját, hogy hogyan.

Julius második és augusztus első felében nagy óvatossággal feltakarjuk a helyben történt ojtásainkat s az ezeken mutatkozó gyökérzet éles késsel levágandó olyképp, hogy a forradás helye ugyszólván sima legyen. Miután pedig nem volna okszerű dolog ezen megtisztított részt a napsugarak s a levegő közvetlen érintkezésének egyszerre kitenni, mindenkorra tanácsos marad megtisztítás után ismét földdel befedni, nehogy eme gyökerek eltávolítása után maga a szép és erőteljes hajtás visszaesést, vagy növekedési csökkenést szenvedjen.

Határozottan vigyáznunk kell azonban ezen műtétnél, hogy a nemesítésnél alkalmazott köteléket meg ne sértsük; mert nagyon is valószínű, hogy noha a metszlapok szélein az összeforradás folyamatban van ugyan, de befejezve teljesen nincsen s így a kötelék megsértésével ezen processus folyamatát zavarnók meg s ez azt eredményezné, hogy könnyen többet veszítenénk a vámon, mint esetleg nyerünk a réven.

A megtisztított ojtványok ezen műtét után az alany közép és talpgyökereire lesznek utalva, s azokon élénkebb és egészségesebb nedvtorgalmat és fejlődést fognak előidézni s így nincs mitől tartani, hogy a nevezett harmatgyökerek eltávolítása által fejlődési zavart idéznénk elő.

De nemcsak a helybenojtásnál, hanem más esetekben is előfordul az említett eset, a midőn az ily fakadó gyökereket okvetlen eltávolítanunk kell. Így a kész fásojtványok kiültetésénél szintén akárhányszor mutatkozik eset erre: dacára, hogy ezek az eliskolázás első évében már egyszer ezen torturán átestek. Nem különben a sima zöldojtások kiültetésénél is előfordul. Igaz ugyan, hogy ezen kiültetéseknel mindig ügyelettel kell lennünk, hogy a nemesítési hely a föld színe alá ne kerüljön s így gyökérzet ne vessen; de tekintve a felcsirkázás hasznosságát, a halmozott föld mindig alkalmat szolgáltat arra, hogy a forranyból gyökerek fejlődhessenek. Mivel pedig a felcsirkálásra csak bizonyos ideig van szükségünk, mihelyt ennek ideje elmúlik, elesik egyúttal ezen munka jelentősége is.

(Baranya-Szabolcs).

Liebbald Béni.

□ **Szállítási kedvezmény.** A vasuti árúosztályozás R. 4. tétele alá tartozó rézgálic-zsirköliszt (Fostite, Sulphosteatite cupique) a II. A. A. osztályból a II. A. B. osztályba soroztatott. Tehát fenti cikk szállítási díja

Triesztból Pécsre, tetszés szerinti mennyiség és 5000 kgr. feladásánál 100 kgrként a volt 169.5, illetve 137.5 kr. megmaradt, ellenben 10000 kgr. szállításánál 137.5 kr. helyett 95 krra szállítottatott le. Ezen kedvezmény visszavonásig, rovatolás útján alkalmaztatik.

□ **A sertésvész terjedése.** Megdöbbentő hírrel szolgál ismét a földművelési miniszter az ország állategészségügyéről most kiadott kimutatásában. E szerint a sertésvész az elmúlt héten ismét 102 újabb községet fertőzött, úgy, hogy eddig már összesen 955 községben pusztit ez a veszedelmes nyavalya. Ugy látszik, az az erélyes földművelési miniszter hatalma is gyenge ahhoz, hogy a hatóságokat és alantaisait arra bírja, hogy az elrendelt óvórendszabályokat pontosan végre is hajtsák.

□ **Utmutató a gazdasági tudósítók részére.** Hogy a gazdasági jelentések az egész országból egyöntetűen szerkesztve érkezzenek a központba, a földművelésügyi miniszter kézikönyvet adott ki, a melyben állandó gazdasági tudósítóit mindarról tájékoztatja, ami a tudósítások megszerkesztéséhez szükséges. E célból nagy körültekintéssel vannak összeállítva e kötetben mindama adatok, melyekre a tudósítások pontossága érdekében szükség van. A kötet tartalma különben a következő: Utmutató a tudósítások szerkesztéséhez. Minták. Az állandó gazdasági tudósítók névsora és lakhelye. A közigazgatási előadók névsora és lakhelye. Rovarkártudósítás és védekezés a rovarkárok ellen. Az állandó gazdasági rovarkártudósítók névsora és lakhelye.

□ **Állatjárványok.** Megyénkben az állatjárványok állása a legújabb statisztikai adatok szerint a következő: Veszétség: Beremend 1 u., Dárda 1 u., Duna-Szekcső 1 u., Kassa 1 u., Maráza 1 u., Mohács 1 u., Nagyfalu 1 u., Siklós 1 u., összesen 8 község 8 u. Takonykór és bőrféreg: Dárda 1 udvar. Tenyészbenaság és hólyagos kiütés: Hásságy 3 udvar, Hidas 1 udvar, Magyar-Szék 3 u., Rakos 7 u., összesen 4 község 14 udvar. Sertésorbánc: Egerág 1 udv., Gyűrűftű 5 udv., Nagy-Nyárad 1 u., Piskó 1 u., Pogány 8 udvar, Vaiszló 1 udv., összesen 6 község 17 udvar. Sertésvész: Áta 9 u., Csarnota 17 udv., Egerszeg 20 u., Gyüd 16 udvar, Magyar-Ürögh 1 udvar, Mislény 8 udvar, Monosokor 4 u., Regenye 6 u., Sásd 12 udvar, Somogy 14 udvar, Siklós 35 udvar, Szilágy 5 udvar, Szökéd 1 udvar, Udvard 9 udvar, összesen 14 község. Somogy megyében lépfene 3 községben 3 udvarban, veszétség 2 községben 2 udvarban, bőrféreg 3 községben 3 udvarban, rühkór 1 községben 2 udvarban, sertésorbánc 6 községben 17 udvarban és sertésvész 38 községben uralkodik. Tolnamegyében lépfene 2 községben 2 udvarban, veszétség 4 községben 5 udvarban, bőrféreg 1 községben 1 udvarban, hólyagos kiütés 8 községben 139 udvarban, sertésorbánc 2 községben, 6 udvarban és sertésvész 30 községben konstatáltatott.

TAVIRATOK

— **Zola ügye.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Párisban hírlik, hogy Zola Emil Brüsszelbe utazott. Az „Aurore“ cikket közöl Zolától, melyben kijelenti,

hogyan októberben megjelenik bizonyítékával a bírák előtt. Zola barátai határozottan állítják, hogy Zola Franciaországban tartózkodik; azonban tartózkodási helyét titokban tartja, hogy az elfogatási parancsot kikerülje. Különben azt is híresztelik, hogy Zola megszökött. A „Soir“, a katonai körök organuma, megtámadja *Brissont*, mivel nem akadályozta meg Zola elutazását. Némelyek szerint Zola Svájcba menekült; mások szerint pedig Amsterdamba utazott.

— **A bolgár fejedelem Oroszországban.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Odesszában a bolgár fejedelmet fényesen fogadták. Odesszából Kielbe udvari vonaton történt a fejedelem elutazása.

— **Agyonlőtt uzsorás.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Przmyslben *Szampf* nevű katonatiszt tartozott Hop-singer uzsorásnak 25 forinttal. Az uzsorás feljelentette az ezredparancsnokságnál. Erre a tiszt megfizette tartozását, azután lelőtte az uzsorást. A gyilkost letartóztatták.

— **Thun egyezkedik.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Bécsből írják, hogy *Thun* gróf miniszterelnök és a katolikus néppárt vezérei között megegyezés jött létre.

Budapesti börze.

— Reich Jenő és Társa távirati jelentése. —
Bpest, július 20.

A budapesti gabona-börze árai ma a következők:
Buza, őszre: 8'36; készáru: — — ; *Tengeri*, júliusra: 4'35; őszre: 5'24. — *Rozs*, őszre: 6'53. — *Zab*, őszre: 5'54.

Az értéktőzsdén az árak a következők: Osztrák hitelrészvény: 359.—. — Magyar hitelrészvény: 394'75. — Államvasut: 359'50.

Laptulajdonos Felelőszerkesztő
SEAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TALIZS JÓZSEF
kiadó.

Hirdetések.

Látta

ön már a magyar
FLIEGENDE BLÄTTERT
a

„Pillangó“

című

lapot??

Minden

kávéházban,
kasinóban,
vendéglőben

megtekinthető.

Mutatónyit ingyen küld a kiadóhivatal
Budapest,

VI., Teréz-körút 35.

Előfizetési ára:

3 hónapra 1 frt.

Utolérhetetlen! Utolérhetetlen!

„Stefánia.“

Legújabb ingarendő vetőgép, mindenféle merítő-kerék vagy kanál nélkül, mindennemű mag vethető a nélkül, hogy a gépen bármiféle változás eszközölése szükséges volna, úgy hegyes mint sík talajon kitűnően megfelel. Ajánlom továbbá általánosan elismert *Hungaria* és *Pát-ria* merítő-kerékes vetőgépeimet, ekéket, borót és minden bármely más néven nevezendő saját gyártmányú gazdasági gépeimet. Számos elismerő levél nálam eredetiben megtekinthető.

Részletes árjegyzékkel és ár-ajánlatokkal készséggel szolgálok bérmentve. **Reissenzohn Ant.** gazdasági gépgyáros és fémöntőde Budapest, VI., Eötvös-utca 38. sz.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy az

Összes fővárosi napilapok

csakis nálam

Jokai-tér 6. sz. Simon-féle ház és az alatt jelzett tőzsdékben árusítatnak el.

A nálam előfizetett lapokat 2 órával a postai kihordás előtt házhoz hordatom, „Magyarország“-ot már reggel 6 1/2 órakor, amit a n. é. közönség figyelmébe ajánlok.

Teljes tisztelettel

Özv. Fränkl Sámuelné

Elárúsító helyek.

Budai külváros: Molnár János
„ „ Gyimóthy Gyula
Szigeti külváros: Preisz Mari
„ „ Kugler József

Tiszta vízvezetéki vízből készült

mű-jegget

igen jutányosan szállít a

PÉCSI TEJCSARNOK.

8661. szám.

tlkv. 1898.

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvszék, mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy özv. Döry Istvánné pécsi lakos végrehajthatónak, Pap Károly és kk. Ös Ferenc végrehajtást szenvedők ellen tőkekövelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. törvényszék és a szt.-lőrinci kir. járásbíró területén levő, Boda község határában fekvő, a bodai 81. sz. betétben 216. hrsz. a. felvett kertre 55 frt becsárban; a bodai 84. sz. betétben foglalt 215 hrsz. 54. sorsz. házra és udvarra 160 frt becsárban; a bodai 82. sz. betétben 962. hrsz. a. felvett szőlőre 26 frt becsárban; u. a. betétben 1011/2. hrsz. a. felvett szőlőre 114 frt becsárban; végül a bodai 83. sz. betétben 1645. hrsz. a. felvett szőlőre 434 frt becsárban, mint kikiáltási árban az árverést elrendelte s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1898. évi szeptember hó 14-ik napján d. e. 9 órakor Boda község bíróságán megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át minden egyes birtoktest után készpénzben, vagy az 1881. nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Pécsett, 1898. évi június hó 23. napján.
A kir. törvényszék tlkvi hatósága.

Bogyay Pongrác kir. trvszéki bíró helyett

Finkey Pál
tszéki bíró.

UNIV. MED.

Dr. GÁL JENŐ

fogspezialista, fogműtő.

Lakik: Széchenyi-tér, az új takarékpénztár palotájában folyó hó 15-étől kezdve.

☞ Rendel d. e. 9—12-ig, d. n. 2—6 óráig. ☜

Tisztelettel értesíti a n. é. közönséget, hogy a hazai, mint a külföldi egyetemeken elsajátított módszer szerint a modern technika vívmányainak felhasználásával készít jótállás mellett: **Arany, platin-arany, porcellán, üveg, ezüst, rézamalgam és cementsplombákat, kautschuk és fémbe foglalt fogsorokat, korona és hidmunkákat, különböző stiftfogakat, obturatorokat, helyettesít reszelt állkapcsokat, kijavit igazító-gépezetekkel hibásan álló fogakat stb.**

Foghuzás kéjgázzal és a nélkül.